

हवामानावर आधारीत कृषि सल्ला (रत्नागिरी जिल्हा)
(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली आणि प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र,
मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने)
(०२३५८) २८२३८७

अंक ९५/२०१९

दिनांक २६/११/२०१९

कालावधी ५ दिवस

डॉ. प्रशांत बोडके,
विभाग प्रमुख,
कृषिविद्या विभाग
९४२०४१३२५५

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविद्या विभाग
९४२२३७४००९

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविद्या विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक २०/११/२०१९ ते २६/११/२०१९)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक २७/११/२०१९ सकाळी ८:३० पासून ०१/१२/२०१९ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
२०/११	२१/११	२२/११	२३/११	२४/११	२५/११	२६/११		२७/११	२८/११	२९/११	३०/११	०१/१२
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)	०	०	०	१	०
३३.०	३३.५	३३.०	३३.०	३३.२	३२.५	३२.८	कमाल तापमान (अं.से)	३५	३५	३४	३४	३५
१९.५	२१.२	२०.१	१८.५	१८.०	१८.५	१७.०	किमान तापमान (अं.से)	२१	२२	२४	२३	२२
२	०	२	०	०	०	०	मेघाच्छादन (ऑक्ट)	३	२	४	६	५
९१	८९	९६	९६	९४	९६	९२	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	७०	७०	६८	७४	७०
५५	६०	५६	५६	६०	४९	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	४३	४०	४३	४८	४२
२.४	२.३	२.२	१.९	२.५	२.४	२.४	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	८	१०	१०	८	७
शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	वाऱ्याची दिशा	पू.	पू.	पू.	पू.	पू.
पाऊस (मिमी) मागील आठवडयातील							पाऊस (मिमी) १/१/२०१९ पासून आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) गेल्या वर्षीचा				
०.०							५१३०.९	३०७१.८				

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

दिनांक २७ नोव्हेंबर ते १ डिसेंबर, २०१९ दरम्यान कमाल तापमानात वाढ संभवत असून आकाश अंशतः मेघाच्छादित राहील.

दिनांक २९ नोव्हेंबर ते १ डिसेंबर, २०१९ साठी कॉकण विभागासाठी पर्जन्यमानाचा विस्तारित श्रेणी अंदाज हा सामान्यपेक्षा कमी राहील. सामान्य फरक वनस्पती निर्देशांक (NDVI) नुसार रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये वनस्पती निर्देशांक चांगल्या स्वरूपाचा असून प्रमाणित पर्जन्यमान निर्देशांक (SPI) नुसार ओलावा स्थिती दर्शविण्यात आली आहे.

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
भुईमुग	पेरणी	• भुईमुगाची लागवड पारदर्शक प्लास्टिक आच्छादन (५ ते ६ मायक्रोन) वापरून करावयाची असल्यास जमिनीची नांगरट करून जमीन समपातळीत आणल्यानंतर ५-७ सेंमी उंचीचे व ६० सेंमी रुंदीचे आच्छादनासाठी गादीवाफे तयार करावेत. दोन गादीवाफ्यामधील अंतर ३० सेंमी ठेवावे. गादीवाफे तयार करताना ४ ते ६ टन चांगले कुजलेले शेणखत जमिनीमध्ये वाफ्यावर मिसळावे. एकरी ४४ किलो युरिया, २५० किलो सिंगल सुपर फोस्फेट आणि ४० किलो म्युरेट ऑफ पोटश खताची संपूर्ण मात्रा पेरणीपूर्वी ओळीमध्ये ८ ते १० सें.मी. खोलीवर पडेल अशी द्यावी. भुईमुगातील तणांच्या नियंत्रणासाठी ब्युटाक्लोर ५० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून गादीवाफ्यावर पेरणीपूर्वी ओल्या पुष्ठाभागावर एकसारखी फवारणी करावी. ठिबक सिंचनाची सोय करता येणे शक्य असल्यास आच्छादन अंतरापूर्वी ठिबक सिंचनाचा संच अंधारावा. आच्छादनाच्या मध्यभागी २० सेंमी अंतरावर तीन ओळीमध्ये १० सेंमी अंतरावर ३ सेंमी व्यासाची भोके पाडावीत. तणनाशक फवारणीनंतर प्लास्टिक आच्छादन गादीवाफ्यावर अंधारावे व कडांवर मातीचा थर द्यावा. आच्छादनावर पाडलेल्या भोकात ३-४ सेंमी खोलीवर बियाण्याची पेरणी करावी. पेरणीसाठी १२५ ते १५० किलो प्रति हेक्टर बियाणे वापरावे. मर रोगाचा प्रादुर्भाव टाळण्यासाठी बियाण्यास पेरणीपूर्वी थायरम ३ ग्रॅम/ किलो या प्रमाणात चोळावे. पेरणीनंतर हलके पाणी द्यावे.
आंबा	पालवी ते बोंगे फुटणे अवस्था	• जून झालेल्या आंबा पालवीला बोंगे फुटण्यास पोषक वातावरण तयार होत आहे. आंबा मोहोर संरक्षण वेळापत्रकानुसार दुसरी फवारणी तुडतुड्यांच्या व भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी डेल्टामेथीन २.८ टक्के प्रवाही १० मि.ली. + पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
काजू	मोहोर	• काजू मोहोराचे टेकण्या व फुलकिडीपासून संरक्षण करण्यासाठी मोहोर फुटण्याच्या वेळी प्रोफेनॉफॉस ५० टक्के प्रवाही १० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
वाली	रोप अवस्था	• वाली पिकाची उगवण झाल्यानंतर १५ ते २० दिवसांनी रोपांची विरळणी करावी व ६ ते ८ दिवसांच्या अंतराने नियमित पाणी द्यावे.
कलिंगड	रोप अवस्था	• कलिंगड पिकास ४ ते ५ दिवसांच्या अंतराने नियमित पाणी द्यावे.
वांगी	रोप अवस्था	• वांगी पिकाची रोपे लागवडीयोग्य झाली असल्यास पुर्नलागवड करावी. पाने लहान राहणे या रोगापासून संरक्षण करण्याकरिता पुर्नलागवड करतेवेळी रोपे डायमिथोएट १ मि. ली. आणि अक्रोमायसिन ०.५ ग्रॅम प्रति लिटर पाण्याच्या द्रावणात ५ मिनिटे बुडवून लागवड करावी. लागवड सरीवरंब्यावर ६० x ६० से.मी. अंतरावर करावी. लागवडीच्या वेळेस प्रती एकरी ८ टन शेणखत, ४३ किलो युरिया, १२५ किलो सिंगल सुपर फोस्फेट आणि ३३ किलो म्युरेट ऑफ पोटश खताची मात्रा द्यावी. लागवडीनंतर लगेच पाणी द्यावे.
मिरची	रोप अवस्था	• मिरची पिकाची रोपे लागवडीयोग्य झाली असल्यास पुर्नलागवड करावी. लागवड सरीवरंब्यावर ६० x ६० से.मी. अंतरावर करावी. लागवडीच्या वेळेस प्रती एकरी ६ टन शेणखत, ६५ किलो युरिया, १८८ किलो सिंगल सुपर फोस्फेट आणि ३३ किलो म्युरेट ऑफ पोटश खताची मात्रा द्यावी. लागवडीनंतर लगेच पाणी द्यावे.
दुभती जनावरे	-	• जनावरांना पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी पुरवठ्याची व्यवस्था करावी. • जनावरांना पायलाग रोगावर प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून पशु वैद्यकीय अधिकारी सल्ल्याने सर्व जनावरांना लसीकरण करून घ्यावे.
कुंकुटपालन	-	• रात्रीच्यावेळी किमान तापमानात घट होत असल्याने जनावरांच्या गोठ्यात तसेच कोंबड्यांच्या शेड मध्ये गरजेनुसार विजेचे बल्ब आणि शेडभोवती पडदे गुंडाळावे.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसारतयार करून प्रसारित करण्यात आली.

अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषि विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषि अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा